

Nr 260.

Godkänd av första kammaren den 2 juni 1922.
Godkänd av andra kammaren den 2 juni 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete och dels en i anledning därav väckt motion.
(Andra lagutskottets utlåtande nr 21 och memorial nr 27.)

Till Konungen.

Genom en den 7 januari 1922 dagtecknad proposition, nr 39, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

I samband med berörda proposition har riksdagen till behandling förehått en i anledning av densamma väckt motion.

Med hänvisning till vad som anförts i riksdagens andra lagutskotts utlåtande nr 21 med därvid fogad reservation och samma utskotts memorial nr 27, av vilka tryckta exemplar härvid fogas, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, men att riksdagen för sin del antagit följande

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 14 saml. Nr 260—261.

L a g

om ändring i vissa delar av lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete.

Härigenom förordnas, att 4, 6, 7, 9, 13, 15, 17, 19, 28, 29, 34, 35 och 37 §§ i lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete skola erhålla följande ändrade lydelse:

4 §.

Försäkringen äger rum i riksförsäkringsanstalten; dock att, där för ändamålet bildats sådant ömsesidigt olycksfallsförsäkringsbolag, vars delägare äro arbetsgivare och för vars förbindelser delägarne svara med obegränsad personlig ansvarighet, försäkringen av delägarnes arbetare i stället må under villkor, som nedan sägs, äga rum i det bolag.

6 §.

Har arbetare skadats till följd av olycksfall i arbetet, skall, på grund av försäkringen, till honom i ersättning utgivas:

1) om olycksfallet medfört sjukdom, som förorsakat förlust eller nedsättning av arbetsförmågan under mera än trettiofem dagar efter dagen för olycksfallet, från och med den trettiosjätte dagen och så länge sjukdomen varar:

a) erforderlig läkarvård jämte läkemedel och andra till arbetsförmågans höjande nödiga hjälpmedel, såsom kryckor, enklare konstgjorda lemmar, glasögon och dylikt;

b) sjukpenning för varje dag, utgörande vid förlust av arbetsförmågan ett belopp, motsvarande två tredjedelar av den skadades dagliga arbetsförtjänst, och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som svarar mot nedsättningen; dock att sjukpenning ej utgår, där ej arbetsförmågan blivit nedsatt med minst en fjärdedel;

2) om olycksfallet, efter upphörande av därav förorsakad sjukdom, vare sig denna varat trettiofem dagar efter olycksfallet eller icke, medfört under längre eller kortare tid bestående förlust eller nedsättning av arbetsförmågan:

livränta under tiden å ett årligt belopp, motsvarande vid förlust av arbetsförmågan två tredjedelar av den skadades årliga arbetsförtjänst och vid nedsättning av arbetsförmågan det lägre belopp, som svarar mot nedsättningen, *jämte sådan behandling, som för höjande av arbets-*

förmågan må erfordras; dock att vid förlust av arbetsförmågan livräntan må, där den skadades tillstånd kräver särskild vård, med hänsyn härtill bestämmas till högre belopp än nyss är nämnt, *likväl ej överstigande* beloppet av den årliga arbetsförtjänsten, samt att livränta ej utgår, där ej arbetsförmågan blivit nedsatt med minst en tiondel. På därom av den skadade gjord ansökan må försäkringsrådet, där synnerliga skäl äro för handen, besluta, att i stället för livränta eller del därav skall till den skadade utgivas ett kapital för en gång, till belopp motsvarande högst livräntans eller livräntedelens kapitalvärde enligt gällande beräkningsgrunder.

Kan vid sjukdom läkarvård ej utan oskäligen omgång eller kostnad anskaffas, må i stället annan lämplig vård beredas den skadade.

Såsom ersättning enligt denna lag anses jämväl kostnad för läkarbetyg eller intyg, som avses i 21 § andra stycket, ävensom för läkarbetyg, som eljest må erfordras för bedömande av förlust eller nedsättning av arbetsförmågan.

7 §.

Har olycksfallet medfört arbetarens död, skall i ersättning utgivas:

a) begravningshjälp med en tiondel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst, dock ej med mindre än etthundra kronor;

b) livräntor till efterlevande, nämligen:

till änka eller änking, när äktenskapet slutits före olycksfallet, en livränta från dödsfallet, så länge livräntetagaren lever ogift, å ett årligt belopp, motsvarande en fjärdedel av den avlidnes årliga arbetsförtjänst;

till varje den avlidnes minderåriga barn, evad det fötts inom eller utom äktenskapet, eller adoptivbarn, som adopterats före olycksfallet, en livränta från dödsfallet, till dess barnet uppnått sexton års ålder, å ett årligt belopp, motsvarande en sjättedel av arbetsförtjänsten, samt

till den avlidnes fader eller moder, adoptivfader eller adoptivmoder eller, om båda föräldrarna eller adoptivföräldrarna leva, till båda gemensamt, därest de för sitt uppehälle varit av den avlidnes arbete huvudsakligen beroende och annan till livränta berättigad ej finnes, en livränta å ett årligt belopp, motsvarande en fjärdedel av arbetsförtjänsten;

dock att, där livräntor till efterlevande skulle, för år räknat, sammanlagt överstiga två tredjedelar av den avlidnes årliga arbetsförtjänst, de skola, i förhållande till vad på envar livräntetagare belöper, nedsättas till detta belopp, så länge anledningen till dylik nedsättning fortfar, samt att livränta till änking ej utgår, där han väsentligen åsidosatt den honom

gentemot hustrun åliggande försörjningsplikt eller väsentligen åsidosätter sin försörjningsplikt mot makarnas barn eller adoptivbarn. Skall av skäl, som nu sagts, livränta till änking ej utgå, må försäkringsrådet besluta, att livräntan i stället skall utgå till den avlidnas minderåriga barn eller adoptivbarn.

Till änka eller änking, som uppbär livränta och före fyllda sextio år ingår nytt äktenskap, utgives ett kapital för en gång, motsvarande tre fjärdedelar av den avlidnes årliga arbetsförtjänst.

9 §.

Den årliga arbetsförtjänst, som i 6 och 7 §§ omförmäles, utgör hela den avlöning — vinstandelar, där sådana förekommit, inräknade — som den skadade under ett år, räknat tillbaka från olycksfallet, åtnjutit av arbetsgivaren i den verksamhet, i vilken olycksfallet inträffat. Har under längre eller kortare tid av året den skadade icke av arbetsgivaren använts till arbete, eller kan avlöningen för någon tid av året på grund av bristfällig utredning eller av annan anledning ej bestämmas, beräknas avlöning för den tid till belopp, som med hänsyn till avlöningen i arbetsorten under motsvarande tid för en arbetare av samma arbetsförmåga och med liknande arbete som den skadades vid olycksfallet eller, där avlöningen för arbete inom den skadades yrke under sådan tid måste antagas hava varit väsentligt högre, med hänsyn härtill eller eljest med hänsyn till omständigheterna prövas skäligt. Lag samma vare, där den skadade under någon tid av året, på grund av tillfälligt övertidsarbete eller annat särskilt förhållande, åtnjutit väsentligt högre avlöning, eller, på grund av sjukdom eller annan oförvållad anledning, åtnjutit väsentligt lägre avlöning än sådan arbetare, eller där vid tiden för olycksfallet hans arbetsförmåga redan var nedsatt på grund av tidigare olycksfall i arbete, så ock där den skadade för yrkesutbildning eller endast tillfälligtvis använts till det arbete, i vilket olycksfallet inträffat.

Har den skadade ej fyllt aderton år, må vid bestämmande av livränta den årliga arbetsförtjänsten ej beräknas till lägre belopp än som motsvarar den arbetsförtjänst, som han med hänsyn till arten av sitt arbete vid tiden för olycksfallet skäligen kan antagas hava kommit att åtnjuta vid nämnda ålder, därest olycksfallet ej inträffat.

Utgöres avlöning helt eller delvis av naturaförmåner, uppskattas dessa förmånens värde efter de i arbetsorten gällande priser eller efter andra grunder, som finnas tillämpliga.

Överstiger den årliga arbetsförtjänsten tvåtusenfyrhundra kronor, tages det överskjutande beloppet icke i beräkning. Understiger den år-

liga arbetsförtjänsten fyrahundrafemtio kronor, skall den beräknas till detta belopp.

Med den i 6 § 1) omnämnda dagliga arbetsförtjänst förstås en trehundra sextio femtedel av den enligt ovan angivna grunder bestämda årliga arbetsförtjänsten.

13 §.

Sedan försäkringsinrättningen erhållit underrättelse om olycksfallet, skall inrättningen, ändå att ansökan om ersättning ej blivit gjord, besluta om de åtgärder, som för den skadades vård må vara av nöden, samt bestämma den ersättning, som enligt denna lag skall utgivas.

Kan ej med ledning av inkomna handlingar eller eljest erhållna upplysningar genast avgöras, huruvida ersättning bör utgå, skall, om sannolika skäl därtill finnas, ersättning ändock provisoriskt utgivas. Kan ej med ledning av erhållna upplysningar beloppet av sjukpenning, livränta eller begravningshjälp genast bestämmas, utgives provisoriskt skäligt belopp. Ersättning, som enligt vad nu är sagt blivit provisoriskt bestämd, utgives utan återbetalningsskyldighet, därest sedermera ersättningen bestämmes till lägre belopp eller ersättning finnes icke böra utgå.

Kan ej genast avgöras, från vilken försäkringsinrättning ersättningen bör utgå, må riksförsäkringsanstalten på därom gjord framställning besluta om åtgärder för den skadades vård samt utgiva ersättning enligt denna lag med rätt att, därest den skadade befinnes vara försäkrad i bolag, som i 4 § avses, av det bolag bekomma gottgörelse för vad sålunda utgivits.

Inträder, sedan ersättning till den skadade blivit av försäkringsinrättningen bestämd, väsentlig förändring i de förhållanden, vilka voro avgörande för ersättningens bestämmande, må jämkning i ersättningen äga rum. Sådan jämkning må dock ej avse ersättning, som belöper å tiden före den dag, då ansökan därom gjorts, eller, där jämkningen utan ansökan beslutats av inrättningen, före dagen för beslutet.

Beslut om ersättning skall, så fort ske kan, meddelas den ersättningsberättigade och utan hinder av förd klagan tillsvidare lända till efterrättelse.

15 §.

Avgift för försäkring enligt denna lag skall, evad försäkringen omfattar en eller flera arbetare, av försäkringsinrättningen bestämmas till belopp, som med hänsyn till arbetets farlighet i allmänhet och till de särskilda förhållanden, under vilka det bedrives, efter försäkringstekniska

grunder prövas vara erforderligt för betäckande av den risk, som försäkringen avser, med tillägg, i fråga om försäkring i bolag, som i 4 § avses, av ett belopp, motsvarande omkostnaderna för försäkringen; och kan förty avgiften ökas eller minskas i den mån förändring i försäkringsrisken eller omkostnaderna äger rum.

Är arbetsgivare, kassa, pensionsinrättning eller försäkringsanstalt skyldig att utgiva understöd, för vilket enligt 11 § avdrag må göras, bestämmes försäkringsavgiften till det lägre belopp, som motsvarar den minskade försäkringsrisken; dock att, i fråga om annan arbetsgivare än staten, sådan lindring i försäkringsavgiften ej må äga rum, med mindre arbetsgivaren det begär och tillika, där så finnes erforderligt, för utgörande av understödet ställer säkerhet, som av försäkringsinrättningen godkännes.

Användes arbetare till arbete av två eller flera arbetsgivare gemensamt, svara arbetsgivarna för försäkringsavgiften för det arbete en för alla och alla för en.

17 §.

Arbetsgivaren är pliktig att när som helst, på därom framställd begäran, till försäkringsrådet samt, där försäkringen äger rum i riksförsäkringsanstalten, jämväl till anstalten lämna sådan uppgift om arbetet och de förhållanden, under vilka det bedrives, samt om arbetarnes antal, arbetstid och avlöningsförhållanden, som må erfordras för bestämmande av försäkringsavgift eller ersättningsbelopp.

I övrigt är envar pliktig att, på begäran, till försäkringsrådet eller riksförsäkringsanstalten lämna uppgift, som må erfordras för bedömning, huruvida han är att anse såsom arbetsgivare enligt denna lag.

Riksförsäkringsanstalten äger att, i den mån sådant må vara nödigt för bestämmande av försäkringsavgifter och ersättningsbelopp, taga del av arbetsgivares avlöningslistor och förteckningar samt hos myndighet, som enligt gällande föreskrifter utövar tillsyn å arbetsgivarens verksamhet, påfordra eller, där särskild skyndsamhet är av nöden, ävensom i fråga om verksamhet, för vilken tillsynsmyndighet ej finnes, själv företaga undersökning av de förhållanden, under vilka arbetet bedrives. Enahanda befogenheter tillkomma jämväl försäkringsrådet.

19 §.

Grunderna för beräkning av försäkringsavgifter och premiereserv för försäkringar i riksförsäkringsanstalten bestämmas av Konungen.

Riksförsäkringsanstaltens beslut om försäkrings- eller tilläggsavgifts belopp skall, även där beloppet blivit allenast provisoriskt bestämt, utan hinder av förd klagan, tillsvidare lända till efterrättelse. Vinnes nedsättning i eller befrielse från avgift, återbetalas vad för mycket blivit erlagt.

Angående tid och sätt för erläggande av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten bestämmas av Konung och riksdag. Avgifter, som icke på föreskrivet sätt blivit erlagda, förskjutas av statsverket och indrivnas i den ordning, som för indrivning av resterande kronoutskylder är stadgat.

Försäkringsavgifterna ingå till en fond, som förvaltas enligt grunder, som bestämmas av Konung och riksdag.

28 §.

Konungen äger under förutsättning av ömsesidighet träffa överenskommelse med främmande stat om tillämpning av denna lag eller den främmande statens lag i fall, då arbetsgivare i den ena staten inom den andra bedriver verksamhet, i vilken arbetare användes.

29 §.

Angående försäkring i bolag, som i 4 § avses, gäller, förutom vad eljest i denna lag och i lagen om försäkringsrörelse är stadgat:

1) att försäkringen skall avslutas för kalenderår samt ej träda i kraft förr än vid början av kalenderåret näst efter det, under vilket försäkringen slutits, dock att för den, som under löpande kalenderår bliver arbetsgivare, försäkring må avslutas för återstoden av året;

2) att försäkringen skall, i den mån ej försäkringsrådet på därom gjord framställning annorlunda medgivit, anses omfatta delägares samtliga arbetare;

3) att, där bolaget beslutat antaga ny delägare eller delägare ur bolaget utträtt, uppgift därom skall lämnas till riksförsäkringsanstalten inom tid och enligt formulär, som av anstalten fastställas; samt

4) att bolaget åligger att för varje kalenderår, inom åtta månader efter årets utgång, till riksförsäkringsanstalten enligt formulär, som av anstalten fastställs, lämna uppgifter angående delägare i bolaget, de av dem använda arbetare, som varit under försäkringen inbegripna, och inträffade olycksfall i arbete ävensom i övrigt att när som helst på begäran av riksförsäkringsanstalten eller försäkringsrådet lämna uppgifter om delägare eller arbetare eller om olycksfall.

34 §.

Underlåter arbetsgivare eller arbetsföreståndare att fullgöra något av vad honom enligt 21 eller 22 § åligger, eller försummar någon att

ställa sig till efterrättelse vad i 17 § är föreskrivet eller att lämna uppgift, som i 29 § stadgas, straffes med böter.

Lämnar någon i uppgift, som enligt denna lag skall avgivas, vederliggen oriktigt meddelande, straffes med böter från och med tjugufem till och med ettusen kronor, där ej å förseelsen straff är i allmänna strafflagen utsatt.

Gör någon sig skyldig till förseelse, som i 18 § avses, straffes med böter från och med tjugofem till och med ettusen kronor. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig av sin kännedom om yrkeshemligheten, driftnordningen eller affärsförhållandet till egen eller annans fördel, då må till fängelse dömas. Framgår av omständigheterna, att han om yrkeshemligheten, driftnordningen eller affärsförhållandet erhållit kännedom å tid, då han ej hade att taga befattning med uppgift, handling eller undersökning, som i 17 § sägs, eller att yppandet av driftnordningen eller affärsförhållandet ej kunnat medföra skada för det företag, som bedrevs å arbetsstället, må ansvars- eller ersättningsskyldighet icke åläggas honom. Å förseelse, varom nu är sagt, må allmän åklagare tala allenast efter angivelse av målsäganden.

Böter, som enligt denna lag ådömas, tillfalla den i 19 § tredje stycket omnämnda fond. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, skola de förvandlas enligt allmän strafflag.

35 §.

Arbetsgivare vare berättigad att i riksförsäkringsanstalten försäkras dels annan arbetare än i denna lag avses för olycksfall i arbete, dels i anstalten försäkrad arbetare för olycksfall i arbete i fråga om den i 6 § omnämnda tid, under vilken sjukpenning från försäkringsinrättningen ej utgår, dels ock dylik arbetare för olycksfall utom arbete. Sådan försäkring må ock av bolag, som i 4 § avses, meddelas för delägares arbetare.

Har försäkring, som ovan sägs, ägt rum, skall vad i denna lag finnes stadgat i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Avtal om annan försäkring eller försäkring till högre ersättningsbelopp än i denna lag stadgas må ej avslutas av riksförsäkringsanstalten eller bolag, som i 4 § avses, dock att utan hinder härav riksförsäkringsanstalten må, enligt vad därom särskilt är stadgat, sluta avtal om livränta åt barn utom äktenskap och om livförsäkring i samband med egna hemslån samt meddela olycksfallsförsäkring för fiskare ävensom, enligt Konungens bestämmande, övertaga utgivande av livränta, som på grund av olycksfall skall utgivas av annan än anstalten.

37 §.

Intill dess särskild lag om sjukförsäkring må varda genomförd, äger arbetare, som i denna lag avses, vid sjukdom, som förorsakats av olycksfall i arbete, under de trettiofem första dagarna efter dagen för olycksfallet, så länge sjukdomen varar, samt beträffande erforderlig läkarvård och läkemedel jämväl under sistnämnda dag, av arbetsgivaren erhålla ersättning enligt de i 6 § angående ersättning vid sjukdom stadgade grunder; dock att den dagliga sjukpenningen skall utgå med följande belopp nämligen:

a) en krona, om den skadade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring påförts pensionsavgift med tre kronor eller om pensionsavgift ej påförts;

b) en krona tjugufem öre, om pensionsavgiften utgör fem kronor;

c) en krona sjuttiofem öre, om pensionsavgiften utgör åtta kronor;

d) två kronor femtio öre, om pensionsavgiften utgör tretton kronor samt den inkomst, på grund varav pensionsavgiften påförts, ej uppgått till 1,800 kronor;

e) tre kronor femtio öre, om pensionsavgiften utgör tretton kronor eller mera samt den inkomst, på grund varav pensionsavgiften påförts, uppgått till 1,800 kronor eller mera;

samt att sjukpenning ej utgår, med mindre sjukdomen varat under mer än tre dagar efter dagen för olycksfallet.

I fråga om ersättning, som ovan sägs, skall vad i 10, 11, 12, 13, 14, 20, 24, 25, 30 och 31 §§ är stadgat i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Kan den skadade, på grund av arbetsgivarens obestånd eller av annan anledning, ej utfå ersättningen, utgives densamma i arbetsgivarens ställe av den försäkringsinrättning, i vilken hans arbetare äro försäkrade enligt 4 §, ägande inrättningen av arbetsgivaren söka åter vad sålunda utgivits. Förlust, som på grund av denna bestämmelse må uppkomma för riksförsäkringsanstalten, ersättes av statsmedel.

Denna lag träder i kraft *beträffande 9 § den 1 juli 1922 och såvitt angår lagen i övrigt den 1 januari 1923*, dock att ersättningsanspråk, som grundas på olycksfall, *vilka inträffat före sålunda angivna respektive tidpunkter, bedömas enligt äldre lag.*

Stockholm den 2 juni 1922.

Med undersåtlig vörndnad.